

Yedinci Sanat Sokağı:

Dr. Necati ÇITAK

e-posta: necomomus@gmail.com

*Bakırköy Dr. Sadi Konuk
Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Akciğer Nakli ve Göğüs Cerrahisi Kliniği*

KIRAZIN TADI

İnsan, üzerine yirmi kürek toprak attırmak için yola çıktığında, yaşamayı mı istiyordur, ölmeyi mi? Yardım üzerine atılacak toprak mıdır, yoksa kendisine uzanacak bir el mi aramaktadır?

4 Temmuz'da vefat eden İranlı yönetmen Abbas Kiyarüstemi'nin yönettiği ve beni derinden etkileyen İran yapımı "Kirazın Tadı" adlı sinema şaheserinin başrol karakteri Bedii Bey intihar etmek için yola çıkmıştır, uyku hapi içerek hayatına son verecektir ve para karşılığında üzerine toprak örtecek ya da ellerinden tutup kaldıracak kişiyi aramaktadır.

Kendi evinde de bu eylemi rahatça gerçekleştirebilecek iken bu yolu tercih etmesi, içinde bulunduğu halden kendisini kurtaracak birini, bir şeyi bulma beklentisidir belki de.

Bedii Bey uyku haplarını alıp kazdığı kuyuya girecek ve sabahında gelip ölüp ölmediğini kontrol edip, öldüyse üzerine 20 kürek toprak atacak veya ölmediyse de onu mezardan tutup çıkaracak birini İran'ın çorak alanlarında arar film boyunca. Bunu yapana para da verecektir.

Arabasına ilk önce genç bir Kürt asker biner. Ancak Bedii Bey'in teklifini duyunca korkup kaçar.

Sonrasında Afgan bir imam biner arabaya. O da dinen intiharın kötü olduğunu anlatır. İran'da okuyabilmek için paraya ihtiyacı vardır ama din adamı olduğu için intiharı doğru görmez ve reddeder teklifi.

TASTE OF CHERRY
A FILM BY ABBAS KIAROSTAMI
طعم گیلاس

En sonunda müzede çalışan bir Türk biner arabasına. Adı Bakari'dir. Çocuğu lösemidir ve paraya ihtiyacı vardır. Bedii Bey'in teklifini kabul eder. Ancak o daha önce arabaya binenlerden farklı bir şey yapar. Neden ölmek istediğini sorar! Bedii Bey buna cevap vermez. Belki de daha önceden bunu soracak kimsesi olmadığı için cevap veremez.

Araba ile kendisini çalıştığı Doğal Tarih Müzesi'ne bırakırken farklı bir yoldan gitmelerini önerir. Bu yol az önce gittikleri çorak yola göre daha uzundur ama daha güzeldir. Belki de Bakari Bey bu güzel ağaçlıklı yola kasten sokmuştur onu. Amacı dünyanın güzelliklerini göstererek vazgeçirmektir intihardan belki de.

Ardından yol boyunca popüler kültür filmlerinde olmayan müthiş bir monolog yaşanır. Bakari Bey intihar etmeyi düşünen Bedii Bey'e onu ölüm yolundan çevireceğini umduğu birkaç anı ve fıkrâ anlatır. Monoloğun bir bölümü şu şekildedir;

"Size başımdan geçen bir olay anlatacağım. Henüz yeni evlenmişim. Belaların her türlü bizi buldu. Öylesine bıkkındım ki her şeye son vermeye, karar verdim. Bir sabah şafak sökmeden önce, arabama bir ip koydum. Kendimi öldürmeyi kafama koydum. Bu 1960'daydı. Dut ağaçlarıyla dolu bir bahçeye vardım.

Orada durdum. Hava hâlâ karanlıktı. İpi bir ağacın dalı üzerine attım ama tutturamadım. Bir kere iki kere denedim ama kâr etmedi. Ardından ağaca tırmandım ve ipi sımsıkı düğümledim. Sonra elimin altında yumuşak bir şey hissettim. Dutlar... Lezzetli tatlı dutlar. Birini yedim. Taze ve suluydu. Ardından ikincisini ve üçüncüsünü. Birdenbire güneşin dağların zirvesinden doğduğunun farkına vardım.

O ne güneşti, ne manzaraydı, ne yeşillikti ama! Birdenbire okula giden çocukların seslerini duydum. Bana bakmak için durdular.

"Ağacı sallar mısın?" diye sordular. Dutlar düştü ve yediler. Kendimi mutlu hissettim.

Ardından alıp eve götürmek için biraz dut topladım. Bizim hanım hâlâ uyuyordu. Uyandığı zaman, dutları güzelce yedi.

Ve hoşuna gitti.

Kendimi öldürmek için ayrılmıştım ve dutlarla geri geldim."

Sonrasında kesin olanın değil de ihtimalin arkasına düşmesi gerektiğini, ölümün kesin yaşamanın ise ihtimal olduğunu kendi cümleleriyle anlatır. Ve belki de sinema tarihinin en güzel anekdotunu paylaşır;

*"Bir Türk, doktoru görmeye gider. Ve ona der ki: **"Doktor Bey, vücuduma parmağımla dokunduğumda acıyor, başıma dokunsam acıyor, bacaklarıma dokunsam acıyor, karnıma, elime, göğsüme dokunsam acıyor."***

*Doktor onu muayene eder ve sonra ona der ki: **"Vücudun sağlam, ama parmağın kırık!"***

Yani beyim, hasta olan sizin düşünceleriniz. Sizinle ilgili bir sorun yok. Bakış açınızı değiştirin."

Sonunu her izleyenin kendisinin yazacağı bu filmin yönetmeni 4 Temmuz'da vefat eden Abbas Kiyarüstemi'nin ve parmağı kırık olmayanların anısına saygıyla...

